Ч. 249 (14.498). Львів, середа 4. листопада 1936. „Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 223-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Бувший віцепрем'єр УССР перед судом.

Перед новим політичним процесом у Москві.

ПАРИЖ, 3. 11. Як повідомляє „Матен", у Москві засядуть небавом на лаві підсудних: б. заступник предсідника ради народніх комісарів України Коцюбинський, б. правний дорадник амбасади СССР. у Москві Членов та б. начальний редактор „Журналь де Моску" Раєвський

Членовові закидують, що він у порозумінні зі совітськими фінансовими представниками в Берліні, Празі та в Парижі (тепер також арештованими) підготовлював 1933 р. стрічу Літвінова з Троцьким. Як уважає „Матен", йде про те, щоб скомпромітувати окруження Літвінова.

Уряд ухвалив парцеляційний проєкт.

ВАРШАВА, 3. 11. Як подає „Дзеннік Популярни", Рада Міністрів відкинула проект міністра рільництва Понятовського розпарцелювати цього року 40.000 гектарів землі та зменшила контингент земель призначених на парцеляцію на половину. Слід додати, що ґен. Ридз Сьміґли заапробував був проект мін. Понятовського. Як твердить „Дзеннік Популярни", Рада Міністрів хотіла первісно зовсім не визначувати парцеляційних контингентів; уступила лише перед авторитетом ґен. Ридза-Сьміґлого.

Вязниця і заслання за комунізм.

БУЕНОС АЙРЕС, 3. 11. ПАТ. Урядовий декрет постановив, що за комуністичну діяльність грозить вязниця. Президент республіки має право виселювати за кордон або у далекі параґвайські місцевости особи, яких підозрівають у комуністичній діяльности

Протисовітський курс у Ємені.

КАЇРО, 3. 11. ПАТ. Як повідомляють зі Сани, влада Ємену взялася ліквідувати діяльність совітських громадян на тутешньому терені. М. ін. видалено лікаря жида і санітета москаля. Совітське торговельне представництво мусить перенестися до своєї філії у пристані Годейда. Посол СССР. Абдуль Карім Такімов від кількох місяців чекає у Джідді на дозвіл приїхати до Ємену, щоб урегулювати біжучі справи

Щойно військо уможливило транспорти вугілля.

Французькі фабрики урухомлені.

ПАРИЖ, 3. 11. ПАТ. Відколи військо обняло транспорти вугілля, унерухомлені страйком, у Рубе та в Туркуен почали знову працювати фабрики. На 8.000 робітників, яких страйк транспортовців позбавив праці, 7.400 вернулося до роботи.

ФАБРИКАНТИ ГРАНАТІВ ПЕРЕД СУДОМ.

ПАРИЖ, 3. 10. ПАТ. Слідство у справі фабрикації гранатів у Ліоні покінчилося. Прокуратура опрацювала акт обвинувачення проти 22-ох осіб і заповіла, що заарештує 3-х промисловців.

Страйк 20.000 американських моряків.

НЮ ЙОРК, 3. 11. ПАТ. На знак солідарности з робітниками пристаней Тихого Океану союз моряків проголосив страйк також у атлантійських пристанях. Зусилля арбітражу між моряками і корабельними товариствами в Сан Франціско не пощастили. Під цю пору страйкує у Злучених Державах 20.000 моряків з того 2.400 в Ню Йорку.

Шеф генерального штабу маринарки адм. Стендлі заявив, що воєнна маринарка готова обняти кораблі, що їх страйкарі покинули або скупували.

СТРАЙК У ГОНОЛЮЛЮ.

НЮ ЙОРК, 3. 11. ПАТ. На Гавайських островах страйк унерухомив усі кораблі в пристані Гонолюлю

Висліди виборів до англійських міських рад.

ПЕРЕМОГА КОНСЕРВАТИСТІВ, ПРОГРАНА ЛЕЙБУРИСТІВ.

ЛЬОНДОН, 3. 10. ПАТ. Вчора відбулися вибори до міських рад в Англії та в Уельсі. На 300 міст, відомі висліди з 132-ох, де лейбуристи втратили 81 мандатів на користь консерватистів і незалежних дрібноміщанських груп. Разом у тих 123-ох містах консерватисти здобули 78 мандатів, утратили 35, ліберали зд. 11, втр. 16, лейбуристи зд. 47, втр. 128, незалежні зд. 67, втр. 25.

Повна консолідація палестинських арабів.

ЄРУСАЛИМ, 3. 10. ПАТ. Всі арабські ґрупи, як мусулманські так і християнські, обєдналися довкруги особи великого муфтія. Арабську начальну раду зреформують: правдоподібно до неї приступлять представники усіх арабських країв з дорадчим голосом.

ДЕМОБІЛІЗАЦІЯ.

ЛЬОНДОН, 3. 10. ПАТ. Мін-ство війни повідомляє, що 3.000 резервістів, яких вислано до Палестини у звязку зі заворушеннями, вернеться в листопаді до Англії.

Перші висліди американських виборів.

НЮ ЙОРК, 3. 11. ПАТ. Перші висліди виборів прийшли з містечка Мілфільд: з 12-ох електорів 5-ох голосувало на Лендона, 2-ох на Рузвелта, 2-х стрималося від голосування.

Український гріш в українські руки!

Ощадність — життєва конечність нації.

Ріжні життєві гасла ріжно промовляють до нашого переконання. Якщо глибше призадумаємось над успішним здійсненням таких гасел, то побачимо, що деякі гасла, хоч незвичайно поширені й популярні, мають рішуче за мало практичного пристосування в нашому буденному житті.

Якіж причини такого явища? Чому признаємо густо-часто повну слушність за голошеними гаслами, мало того, самі дальше їх поширюємо в масах, одначе самі їх не придержуємось, так якби їх життєве значіння не мало для нас самих ніякої вартости.

Мабуть головна причина цієї нерівномірної практичної успішности є в тому, що ми радше переймаємо і захоплюємось такими гаслами, що бють передовсім у наші почування. Гасла, що за ними промовляють сухі хоч змістовні аргументи й статистичні дані не мають відповідного успіху, бо якось так дивно ми виховані, що йдемо більше за почуваннями, як за розумом.

І саме цим можемо оправдати невеселе явище, що гасла ощадности такі відомі й поширені серед усіх шарів нашого громадянства, не мають великого успіху зокрема серед багатших і заможніших громадян.

Тому, щоб якслід зрозуміти ідею ощадности і зясувати собі, що вона не тільки є часто справою нашого буття і необхідною життєвою конечністю, мусимо підійти до цієї справи також із чуттєвої сторінки.

Очевидно, що при тім не будуть нас переконувати хочби й найточніші статистичні цифри, тільки нескладні, буденні приклади з життя. Кожна людина має свої бажання і намагається їх здійснити. Найчастіше на перешкоді до здійснення стоїть саме недостача гроша. Бож годі комусь купити собі дорогий радіоприймач, якщо він не має зайвої готівки. Колиж хтось почне щадити й відкладати гріш до гроша з метою купити собі радіоприймач, напевне своє бажання зможе по якомусь часі здійснити. Важне тільки, щоб почати щадити, бо як і в кожнім іншім ділі так і в ощадности початок важкий. Коли хтось раз відложить, звикає до ощадности як до налогу. Але який це корисний і добрий наліг!

Нема сумніву, що в наведенім прикладі ролю моральної спонуки відіграло почування. Якщо ми зуміємо, використавши всі розумові аргументи, підійти до справи ощадности і з погляду наших почувань, тоді за успіх можемо бути спокійні. Згасом виробимо в собі не тільки **зрозуміння конечности, але й постійність в ощадности.**

Ми, українці — нація бідна і тимбільше мусимо зрозуміти величезне значіння гроша. Хто

має гроші — має все! А щоб мати гроші, треба щадити. Ощадности, **хочби найменші, зложені в українських установах,** творять не тільки нашу привату, заощаджену власність, але вони стають **загальнонаціональним добром, підставою багатства і добробуту цілої нації.**

Від капіталу залежить розбудова промислу й торговлі; — наші дрібні ощадности дозволять нам будувати фабрики, промислові варстати, розбудовувати зразкове хліборобське господарство, одним словом запевнять економічний добробут Батьківщини.

Та слів мало. До здійснення всіх тих плянів треба діл, треба **планової і зорганізованої акції цілого українського громадянства.** Така ощадностева акція мусілаб спиратися на послідовности, витревалости і передбачливости провідників, одночасно теж на добрій волі, охоті та зрозумінню власної користи широких кол громадянства. Щоб теоретичні гасла ощадности перевести в життя, слід булоб потворити ощадностеві кружки, які можнаб захопити цією гарною думкою, промовити їх членам до почувань. Бо напевне лекше буде заохотити членів такого гуртка до ощадности, коли вони матимуть у перспективі якусь прогульку у гори, чи над море за свої заощаджені гроші. Якщо такі ощадностеві гуртки поставлять собі на початок таку скромну мету, то цим напевне не схиблять ідеї ощадности. Це буде тільки **перший етап у збірній, доцільній ощадностевій акції.**

Очевидно, що відповідно до місцевих умовин і залежно від того, чи такий ощадностевий гурток творять старші члени чи молодші, такою „першою" метою може бути не тільки спільна прогулька, але, скажім, купно сівалки, молотільні, машини до писання (в товариствах) ітд.

Одного при тім не можна забувати: всі ощадности **мусять бути поміщені в рідних установах.** Хто складає свої гроші в чужих фінансових установах, цей справді викривлює розуміння національної солідарности, скріплює своїм грошем чужу установу й тимсамим причинюється до власного зубожіння і до зубожіння своєї нації. **Хто складає свій гріш у чужі руки, той обкрадає сам себе!**

Англійці про українську справу.

Консервативний місячник „Нейшенел" (Льондон) присвятив більшу половину свого вересневого числа українським справам. До статті сер Вордена Чілкота під наголовком „Україна" додана також мапа українських земель в етнографічних границях і образець („картун"), на якому представлено Україну як українського селянина, що збирає на полі жниво, а Росію як москаля з нагайкою, що під охороною баґнетів прийшов відбирати від українця його добро. За муром (Польщею) стоїть Німеччина (Гітлер) і звертає увагу на Україну.

В редакційній статті пишеться: „З уваги на велике значіння, яке в Англії присвячують під цю пору Україні, подаємо на другому місці окрему статтю, написану сер Ворденом Чілкотом на ту тему. Погоджуємося з ним, що **сильна й незалежна Україна є необхідністю не тільки для Европи, але й для нашої держави зокрема;** зате не поділяємо здогаду автора, що Росія з власної волі схотілаб колинебудь повернути Україні незалежність. Правда, коли можнаб вірити совітській конституції, то Україні прислуговує право вимагати й дістати незалежність, але ми переконані, що Москва ніколи не випустить з власної волі зі своїх жорстоких обіймів тої гарної та багатої землі, хіба що її до того примусять.

„Коли згадуємо, що Гітлер кидає жадний погляд на Україну і що Москва не думає випустити її з рук, хіба що буде до того змушена обставинами, то це ще не означає, що ми передсказуємо близьку війну. Відносини між Росією і Німеччиною справді дуже злі, гірші не можуть бути, але треба рівночасно памятати, що ніодна з тих держав не є з економічного боку настільки приготована, щоб починати ворожі кроки. Лайку, якою вони себе взаємно частують, можна краще порівняти до гарчання дикого звіра — зза крат..."

Стаття Чілкота — це в більшості повторення того, що він написав був у томуж місячнику в травні минулого року („Українська справа — це одна з найбільших проблем Европи"). Вона заступає погляд, що Україна повинна стати незалежною державою, бо між іншим „така політика, що хоче видістати Україну зпід совітського ярма тільки в тій цілі, щоб її відразу наново поділити поміж дві держави, або дочепити на постійне до одної, **рішуче противиться британським засадам та інтересам".**

Сер Ворден Чілкот не каже нічого нового, висказує тільки погляд, який в Англії повторяють часописи всіх напрямків, до крайньо консервативних включно.

Про большевицьку небезпеку пише сер Ворден Чілкот, що „большевицький страшак — це вже щось більше, як сама темна тінь, що паде ззаду, це вже **жива небезпека, яка зростає з години на годину у кожній державі.**

„Чи може хто заперечити тому, що большевики дійсно загроза для всієї цивілізації? Деякі держави, як от напр. Фінляндія, енергійно забралися до здержання походу большевизму, але інші придержуються ще струсиної методи. Лякаюся, що наша батьківщина належить до тих останніх.

„Спільна акція всіх цивілізованих націй у хрестоносному поході проти большевизму буде найкращою запорукою тріхкого миру".

В томуж числі „Нейшенел" поміщена також низка інших статтей, які обговорюють східноевропейські справи. Поміщено також заклик Св. Отця до всього світа із пересторогою перед комунізмом.

В жовтневому числі „Нейшенел-у" подана стаття про Україну під наголовком: „Україна повстає". В статті подані вісти про найновіші переслідування й арештування на Україні. Стаття закінчується словами: В „Нейшенел-і" часто повторювано вже, що Україна зав'язалася, щоб стати незалежною. Совітська конституція каже, що Україна може домагатись і може дістати дозвіл на відокремлення. Але виринає питання, як вона може того домагатись, коли під большевицьким гнетом, що над нею тяжить, вона не має найменшої змоги свобідно висказати свої бажання? Це питання поставлено недавно совітському амбасадорові в Льондоні Майському. У відповідь він тільки двигнув раменами й усміхнувся значуче".

(Укбюро Льондон).

З нашої кооперації.

З ВИДАВНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТИ РСУК.

Ревізійний Союз Українських Кооператив видав в останньому часі кілька книжок з ділянки кооперативної теорії і практики. З теоретичних видань цінною книжкою є переклад праці ірляндського кооператора Джорджа Ресселя „Кооперація і національні завдання" з передмовою Остапа Луцького. З ділянки господарської і торговельної практики вийшли в останньому часі дві цінні праці, а саме книжка Петра Миговича: „Льон і коноплі — що треба знати про торговлю прядивом льону і конопель", і книжка Теодора Фотинюка: „Гриби та їх перерібка" з ілюстраціями. Книжка П. Миговича обговорює докладно продукцію прядива та торговельні вимоги до цього продукту. Ця книжка була дуже потрібна в огляду на те, що від минулого року українська кооперація взялася до кооперативного збуту прядива конопель і льону. Праця Т. Фотинюка подає в першій частині загальні відомости про гриби, їх роди та їстивність поодиноких родів, у другій фахові поучення щодо їх перерібки для торговлі, а саме збирання, сушення, маринування, квашення і т. п. Наші підкарпатські околиці, а також ціла Волинь і Полісся, моглиб бути великими доставцями сушених грибів та інших грибних переторів для Европи й Америки, одначе брак фахового знання і через те примітивна їх перерібка обнижують у значній мірі вартість цього нашого продукту. Поминаючи те, торговля цим продуктом находиться тепер у цілости в чужих руках, а її повинна взяти у свої руки кооперація. З цих причин книжка Т. Фотинюка є дуже на часі і повинна причинитися до розбудови ще одної доходової ділянки нашого села.

ҐАЛЯНТЕРІЙНА КРАМНИЦЯ КООП. „БАЗАР" У ЛЬВОВІ РОЗВИВАЄТЬСЯ.

Як довідуємося, кооператива „Базар" у Львові має розіслати в найближчому часі своїм членам контрольні списки закупу. Потрібне це у звязку з недалекими загальними зборами кооперативи, на які Дирекція кооперативи прийде з внеском ухвалити товарові звороти членам від пороблених ними закупів. Досі обеднала кооператива „Базар" коло 400 членів, та, на жаль, ще не всі вони полагоджують усі свої закупи в крамниці кооперативи, так що торги з нечленами все ще більші, як торги з членами. Кооп. „Базар" розвивається добре та з кожним місяцем побільшує свої обороти і свої запаси товарів, так що покупці не можуть уже нарікати на брак вибору. В останніх днях в огляду на недалекі свята Миколая і Різдва спровадила кооператива навіть більшу скількість люксусового товару на святочні закупи і подарунки. Доброю прикметою кооперативи „Базар" є також завжди солідний товар і низькі сталі ціни.

ПРАЦЯ В МАГАЗИНІ ПРЯДИВА ЦЕНТРОСОЮЗУ РОЗПОЧАЛАСЯ.

Як ми вже писали, наша кооперація взяла від минулого року у свої руки також торговлю прядивом льону і конопель. Діло йде чимраз краще. Цього року улаштував Центросоюз магазин прядива у Львові, і тут буде сортувати закуплене Повітовими Союзами і кооперативами прядиво та приготовляти його до продажі. В магазині Центросоюзу вже розпочалася праця. Перший вагон прядива доставив С.У.К. Теребовля. Багато прядива доставляють також і львівські кооперативи, головно „Будучність" в Лагодові, „Згода" в Підгайчиках, „Єдність" у Римановi і „Згода" в Дідилові. Доставлений товар є дуже доброї якости.

ПЯТЬ ЛІТ ПРАЦІ ЩАДНИЧО-ПОЗИЧКОВОЇ КООПЕРАТИВИ СЛУЖБОВИКІВ Р.С.У.К.

У травні 1931 р. заложили службовики РСУК свою щадничо-позичкову кооперативу „Самопоміч". Ця кооператива, як і кілька інших службовицьких щадничо-позичкових кооператив у Львові (напр. кооператива службовиків Народньої Торговлі, Центросоюзу, Маслосоюзу, Дністра), може бути доказом, як з дрібних щомісячних ощадностей можна прийти до більших капіталів, які у формі позичок стають пізніше в пригоді членам кооперативи. Службовики РСУК рішили складати у своїй щадниці 1%, а від травня ц. р. 3% своїх поборів на ощадність, з тим, що цю ощадність можуть вибрати тільки з хвилиною, коли перестануть бути службовиками РСУК. В той спосіб дрібними ощадностями по кілька золотих місячно складають собі свого роду відправний фонд, який процентується, а щадниця має постійно капітал, який щомісячно зростає. З того капіталу кооператива дає членам короткоречинцеві позички на низький процент. Кооператива мала з кінцем 1935 р. 79 членів і дійшла вже до 29 тисяч зол. ощадностей, а тим, що деякі члени складають до своєї кооперативи також свої ощадности понад призначений відсоток і ними довільно розпоряджають. За пять літ своєї діяльности кооператива призначила 430 позичок на загальну суму 75 тисяч зол. Крім того кооператива вже тепер старається по змозі підтримувати всякі здорові почини на полі нашої кооперативної діяльности. Так напр. відступила частину своїх капіталів як позичку від членів виробничій кооп. „Суспільний Промисл". Окрім того в дні кредитівки службовиків РСУК зродилася також думка заснувати ґалянтерійну кооперативу

„Базар“ у Львові, і вона завдячує своє здійснення ініціятивній комісії, вибраній загальним збором „Самопомочі“ на весну 1935 р.

ЗМІНА НА СТАНОВИЩІ ПРЕДСІДНИКА КООПЕРАТИВНОЇ РАДИ У ВАРШАВІ.

Дотеперішній предсідник Кооперативної Ради Ксаверій Поміяльський уступив і на його місце міністер скарбу покликав радника міністерства скарбу Станіслава Садковського.

РУХ ЧЛЕНІВ У Р.С.У.К.

В місяці жовтні ц. р. Дирекція РСУК приняла в члени Т-ва 20 нових кооператив і видала згоду на зареєстрування в суді трьох кооператив, які мають заснуватися.

В. Л.

—o—

Нові аґрономічні курси УТГІ.

Внаслідок успішної праці голови Т-ва Прихильників У. Г. Академії, доц. О. Бочковського в Канаді, вдалося Агрономічно-Лісовому Відділові УТГІ уруxомити такі нові курси: К. ч. 113. **Американське промислове пасічництво** — 10 лекцій (біля 80 ст., ф. 4°), численно ілюстроване. Такса — 45 кч., сам підручник — 30 кч.; К. ч. 114. **Городництво** — 35 лекцій (біля 280 стор., 4°), численно ілюстроване. Такса 125 кор. чес., сам підручник — 110 кч.; К. ч. 115. **Птахівництво** — 35 лекцій (біля 280 стор., ф. 4°), численно ілюстроване; такса — 125 кч., сам підручник — 110 кч.; К. ч. 116—128. **Високі Курси Громадської Агрономії** — для абсольвентів високих і середніх агрономічних шкіл (18 лекторів, 60 лекцій — біля 480 стор., ф. 4°, ілюстрації). Такса — 175 кч., самі підручники — 125 кч. (можна на сплати).

Крім цього не виключена річ, що ще в цьому році урухомлять дальші агрономічні курси УТГІ, як ось кріликівництво, виноградарство, хмелярництво, збір та управа лікарських рослин, економіка й організація садових та городових підприємств, тощо. УТГІ веде теж листування з дотичними українськими фахівцями в ріжних країнах світу у справі співпраці на цих курсах. УТГІ та Т-во Прихильників У. Г. Академії вживають всіх заходів, щоб ці курси були якнайкращі, кращі ніж курси пасічництва та садівництва, та щоб причинилися до господарського оживлення на українських землях по цей бік Дністра і Збруча. В якій мірі ці заміри здійсняться, це залежить в першій мірі від самого українського суспільства, передовсім — від української сільсько-господарської інтелігенції. Хто хоче ширших інформацій, хай долучить міжнародню поштову марку. Адреса: **Ukrajinsky Technicko-Hospodarsky Institut. Podebrady. Tchecoslovaquie**

Справа контролі невтральности супроти Еспанії.

ЛЬОНДОН, 3. 11. ПАТ. Комітет неінтервенції відбув учора пополудні нараду над контролею невтральности. Підчас нарад виявилися дуже великі ріжниці поглядів, тому годі припускати, щоб на найближчому засіданні в середу, дійшло до рішення.

Найважче дійти до згоди у двох справах. Перше: Італія й Німеччина домагаються, щоб кожного контрольора затверджували оба еспанські уряди; СССР тому противиться, бо це значилоб стільки, що визнати формально нац. уряд. Друге: СССР і Франція хотілиб, щоб контрольори дістали широкі повновласти, зокрема право ділати на місцях. Навпаки Англія, Німеччина й Італія погоджуються лише на те, щоб контрольори могли виключно комунікувати свої помічення комітетові неінтервенції.

КАВЯР НА ЕСПАНСЬКОМУ ФРОНТІ.

ТАЛЯВЕРА ДЕ ЛЯ РЕІНА, 3. 11. ПАТ. Полк. Яґе заявив, що на його відтинку фронту нац. війська здобули богато **французьких скорострілів, совітських танків, мексиканських і чеських крісів та совітські консерви м. ін. з кавяром.** Є це доказ на вмішування чужих держав до громадянської війни.

ЗБОМБАРДУВАЛИ ЛЕТУНСЬКІ МАЙДАНИ В БАРСЕЛЬОНІ.

ЛЯ КОРУНЯ, 3. 11. ПАТ. В год. 1.30 радіо радіо повідомило, що нац. літаки збомбардували вчора усі летунські майдани Барсельони; чимало літаків знищено.

КОМУНІКАТ НАЦІОНАЛЬНОГО КОМАНДУВАННЯ.

ЛЯ КОРУНЯ, 3. 11. ПАТ. Нац. літаки кинули на мадридські касарні й урядові будинки кілька слабших бомб та багато летючок, якими взивають населення піддатися; крім того збомбардували м. Алькаля де Генарес.

САЛЯМАНКА, 3. 11. ПАТ. Комунікат оголошений вчора в год. 23.30 повідомляє, що на **середущому** фронті нац. війська посуваються на Ескуріяль і вже заняли всі стратегічні позиції, що панують над містом. На **південному** відтинку нац. війська заняли село Пінте у Фуенлябреда, віддалене на 5 км. від Хетафе, де на летунському майдані горять і припаси бензини.

ТОЛЄДО, 3. 11. ПАТ. Наступ на Мадрид є в повному ході і нац. війська наступають з півдня і південного заходу трьома шляхами. З нац. позицій уже видно голим оком передмістя Мадриду та високі будинки у центрі.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

МАДРИД, 3. 11. ПАТ. На **арагонському** фронті червоні відбили наступ повстанців; на **середущому** без змін; на **північному** повстанці завзято атакують сильно укріплені позиції, на відтинку **Сієрра** спокійно, з околиці **Сіґуенци** панцирний поїзд прогнав сотню нац. кінноти. Червоне летунство проявило живу діяльність.

28.000 МАРОКАНЦІВ У НАЦІОНАЛЬНІЙ АРМІЇ.

КАІРО, 3. 11. ПАТ. Як виходить з мароканських джерел, в еспанській нац. армії воює 28.000 мароканців та кількасот добровольців з франц. Марока, Альжиру і Триполісу. Богато з них дістало вже старшинські та підстаршинські степені.

ПІД СТЄНКУ.

ПАРИЖ, 3. 11. ПАТ. Як повідомляють з Дуадаляхари, людовий трибунал засудив на смерть 15-ох військових за повстанчу акцію.

КОМУНІСТИ ЖЕРТВУЮТЬ...

ЛЯ КОРУНЯ, 3. 11. ПАТ. Мадридські комуністи зложили міністрові скарбу вартісні папери на суму 6,800.000 пезетів. Ті вартісні папери зрабовані; їх годі продати тому, що вони поіменні.

БЕЛЬГІЙСЬКІ КОМУНІСТИ ІДУТЬ ДО ЕСПАНІЇ.

ПАРИЖ, 3. 11. ПАТ. Як повідомляють з Лієжу, місцеві комуністи зорганізували добровольчий відділ, який виїде до Еспанії, щоб воювати у рядах червоних військ.

Чи Ви вже зложили свою жертву на українських інвалідів? Зложіть її негайно! Вашої помочі чекають найвірніші сини України!

Пастирські листи чеських епископів проти комунізму.

Коли словацькі католики енергійно виступають проти комуністичної загрози і совітської орієнтації, чеські католики куди більш стримані. До протикомуністичної Ліги, основаної у вересні, не вступили офіціяльні представники католицького світу. Щойно тепер епископ з Градця Королівського о. д-р Пиха перший проголосив протикомуністичний пастирський лист — інші епископи мабуть підуть його слідом.

—o—

В. ЗАЛОЗЕЦЬКИЙ.

ДЖІОТТО З БОНДОНЕ.

(З НАГОДИ 600-ЛІТТЯ СМЕРТИ ВЕЛИКОГО ФЛЬОРЕНТІЙЦЯ.)

На днях приготовляють у Фльоренції, місці уродин Джіотта, великі свята в честь її великого земляка з виставами його образів при співучасти мистецьких і наукових кол цілого світа.

Минає 600 літ від смерти одного з найбільших синів Фльоренції, сучасника Данта, який на полі образотворчого мистецтва займає поруч нього рівнозначне місце в історії тосканської культури.

І тому, що мистецька творчість Джіотта відкрила нові шляхи не тільки італійському мистецтву XIV. ст., але заважила на долі цілого всесвітного мистецтва і нині належить до загальнолюдської скарбниці духа, не від речі буде подати коротку характеристику його творчости. Вплив його сягнув аж до нас, чи то посередньо, через т. зв. італьо-грецьке мистецтво доби Палеольоґів, чи безпосередньо як нпр. у фресках ротунди в Горянах на Підкарпатщині, де під патроном Андеґавінів витворилися тісні звязки з італійськими мистецькими течіями XIV.—XV. ст.

В тінях імпозантних середновічних памятників архітектури і в атмосфері, яка видала з себе найбільшого мистця слова, творця середньовічно-містичної візії раю та пекла, виріс і Джіотто (1266—1337) над берегами Арна. Одначе його молодість та його перші почини вкриті темрявою, легендами пізніших коментаторів Данта. Нічого не збереглось з його молодечих творів. Знаємо його щойно з його дозрілих праць в Римі, Падуї та Фльоренції. Вони є єдиним джерелом для пізнання творчости маляра, бо інші праці, які йому приписували (в Ассісі, в Неаполю) не вважаємо нині за його автентичні твори.

Тому, що і римські праці Джіотта не збереглись у первісній формі (нпр. т. з. навічелля з 1298. р. мальована в старій базиліці Св. Петра), мусимо спинитися на його дозрілих творах у каплиці Скровені в Падуї (1303—1306) і на пізніх працях у Фльоренції: Мадонні в Оґнісанті (нині в Уффіціях з 1315. р.) та на фресках в Санта Кроче у Фльоренції, які виконав він десь коло 1318. р.

Найважнішим джерелом для пізнання творчости Джіотта є добре законсервовані фрески в Падуї, подібно як ватиканські льоджії та станци для Рафаеля, або фрески Сикстинської каплиці Мікельанджеля.

Стіни простого, слабо вікнами оживленого нутра падуанської каплиці є покриті у трьох рядах фресками. По боках отвирається великий цикль, який починається життям Йоакима та Анни, історією молодости Марії та Ісуса Христа, а кінчиться Господніми Страстями. Входову стіну виповнює Страшний Суд. Ціла стеля виповнена синім тлом з узорами золотих зір і медальонами святих. Обрямування готицькі з орнаментами у стилю косматів — живі у барвах. Ціла орнаментація каплиці це гармонійний ансамбль, бо творить перехід від тяжких форм долішніх композицій до легоньких колірів голубої стелі, яка надає цілому просторові настрій ніжної легкости і сублімованости. Відчуваємо тут ґотицькі тенденції.

Але значіння фресок не лежить тільки у гармонійній сполуці з простором. Їх переломове значіння лежить у мистецькім виконанні властивих зображень. Джіотто зриває з традицією середньовічного способу передачі подій. Події з життя святих не є вже абстрактно-вербальною ілюстрацією подій Нового Завіту, з живим оповіданням, яке своїм глибоко відчутим драматизмом приковує глядача і змушує його особисто переживати всі ці живо зображені сцени. Це переживання поглиблює сильний афект зображених дієвих осіб. Біль, жорстокість, підлота, ніжність, рішучість, лагідність виступають на обличчях зображених осіб — то знову пересувається перед нашими очима запопадливий Йосиф в утечі до Єгипту, там маєстатична Богородиця в поклоні трьох царів, то знову Марія-Страдниця серед янголів, там благальна Магдалина (в „Нолі ме танґере“), або надземною красою осяяний янгол у Благовіщенні. Всюди пориває нас духове індивідуально-внутрішнє життя, яке місцями переходить у настрій ніжних почувань і в тихий діяльоґ двох душ як нпр. при зображенні зустрічі Анни та Йоакима в Єрусалимі.

До тої живости і свіжости драматичного оповідання долучуються нове розуміння простору, будови картини та композиції. І тут Джіотто виходить поза межі середньовічного мистецтва.

Середньовічне мистецтво затратило було відчування простору і будову картини у сценах. Фіґури виповнювали площу без огляду на простірне розміщення. Джіотто впроваджує в картину просторовість і сцену, на якій стоять і порушуються у просторі пластичні трьохрозмірні фіґури. Заступити площу простором це одно з найзамітніших малярських здобутків Джіотта, бо на тих здобутках доповнених згодом перспективічними дослідами спирається ціле новочасне мистецтво. Третьою новиною є композиція. Джіотто будує свої картини у формальних композиціях, чи то у відношенні фіґур чи груп до себе, чи у відношенні краєвиду до фіґур. Картини Джіотта це замкнені в собі формальні композиції, це не „мальовані стіни“, а одноцільні, зосереджені поодинокі картини. Кожна картина Джіотта це окремий мистецький світ, мистецький мікрокосмос, незалежний виключно від ідей і течій, що діють поза ним. Пробивається тут це зосередження на чисто формально-мистецьких проблємах, таке характери-

Листопадові Роковини.

У ЛЬВІВСЬКИХ ЦЕРКВАХ.

Крім торжественного архиєрейського богослуження в катедральному храмі св. Юра відбулися у Львові в дні 1. листопада ц. р. святочні богослуження у всіх церквах. Величаве богослуження відправлено передовсім у Преображенській церкві, де соборну Службу Божу закінчено панахидою за полеглих. У всіх львівських церквах явилися на богослуженням у дні 1. листопада маси вірних.

НА СТРИЙСЬКОМУ ПЕРЕДМІСТІ.

Заходом чит. „Просвіти" на Стрийському Передмісті відсвяткувало громадянство листопадові роковини святочними сходинами, які відкрив голова читальні о. **д-р І. Гриньох.** По короткій промові голови присутні вшанували память полеглих повстанням з місць та однохвилинною мовчанкою. На дальшу програму склалися деклямації і реферат. Сходини закінчилися відспіванням нац. гимну.

1. ЛИСТОПАД У СТАНИСЛАВОВІ.

Цьогорічне листопадове свято приготоване було в нашому місті на ширшу скалю. Зачалось воно вже в суботу вист. „За батька" заходом драм. гуртка „Сфінкс", оцінку якої подаємо окремо. У неділю рано в год. 8. у катедрі була тиха Сл. Божа, в полудне в салі Нар. Торговлі заходом „Сфінкса" й „Думки" відбулася святочна академія.

Сл. Божу відправив о. шамб. Луцик. Сам одинокий, без ніякої асисти! Прикро й болюче було на богослуженні станиславівському громадянству, яке душею було на горі св. Юра у Львові, де церковна влада зовсім інакше поставилась до роковин 1. листопада, ніж це зробило станисл. духовенство. Прибитий настрій поправив о. Могильняк з Москалівки, що виголосив високопатріотичну проповідь. Всі відчували, що це говорить б. старшина УГА. Церква була повна. При кінці тихої Сл. Божої відспівав муж. хор „Думка" гимн-молитву „Боже великий, єдиний".

В год. 12. в салі Нар. Торговлі відбулась академія, на програму якої зложилися: 1) вступне слово м-ра Диденка, 2) реферат м-ра Кушніра,3) деклямація Л. Каратницької і дві пісні „Думки". Закінчилась академія відспіванням нац. гимну. Програма академії була дбайливо дібрана й полишила на всіх додатнє враження. Громадянство явилось дуже численно, так, що в салі Нар. Торг. воно ледви змістилось.

Найінтимніша і може й найсердечніша імпреза 1. листопада — це інавгурація праці свіжо основаного у Станиславові товариства домашніх сторожів, що зібрались у святочнім настрою в домівці Т-ва св. Николая і вислухали з сердечним запалом привіту з нагоди свого основання і реферату про 1. листопада, що їх виголосив адв. д-р Олесницький. Серце радувалось у всіх присутніх сторожів, що під проводом свого голови, сторожа дому Українського Кооперативного Банку Снігуровича, зібрались уперше в себе під жовто-блакитним, а не червоним прапором.

СВЯТО 1. ЛИСТОПАДА В ДЕЛЯТИНІ.

День 31. жовтня ц. р. Вечір. Година шеста. Місто освітлене ясно електричним світлом. На горбку, у тіни старезних лип і ясенів, стоїть старенька деревляна церковця. З усіх усюдів спішать до неї, чи то одинцем, чи гуртками переважно молоді люди; щось їх тягне, бо спішать навіть ті, що може раз у рік переступають церковний поріг...

Церква освітлена свічками. По середині стрілецька могила, березовий хрест, побіч кілька берізок, свіжий мох та опавше листя, немов з тих берізок, у голові стрілецька шапка й шабля. Два священики, учасники визвольних змагань, відправляли панахиду. Всі учасники вечірньої молитви у святочнім настрою заносили свої мольби до Творця неба і землі.

Година 8. тогож вечора. Гарно прибрана саля Українбанку. Із стін глядять гетьмани Хмельницький і Мазепа, а дальше духові провідники народу Шевченко і Франко. Над сценою звисає жовто-блакитний прапор.

На сцену виходить дир. Е. Бехметюк, учасник визвольних змагань, отвирає святочне зібрання, говорить про 18. жовтня, 31. жовтня 1918 р., а коли почав говорити про велич 1. XI. 1918 р., заломився, голос задрожав і з очей потекли сльози...

Опісля відчитано маніфести української влади до народу. По відчитанні їх учасники визвольних змагань оповідали, як проходили визвольні дні в їх околицях. І так д-р О. Левицький оповідав про Нижнів, Черніхів і... Львів, Пилип Козак про визвольний рух у Чортківщині і в самім Чорткові, рад. Пацкань про Величку і Краків, як вони плакали з радости, довідавшися про 1. листопад 1918 року.

У ДРОГОБИЧІ.

Дрогобицьке громадянство відсвяткувало цьогорічні Листопадові Роковини дуже святочно. В навечеріє 1. листопада відправив о. віцеархимандрит Головацький в асисті всіх місцевих священиків панахиду. Співав хор Бояна. Цього самого вечора відбулась у Народнім Домі Святочна Академія. На програму складались виступи хору Бояна, деклямація і спомини **д-ра Блажкевича** про Листопадові Дні в Дрогобичі.

В дні 1. ц. м. відправилось Богослуження, на якому о. **д-р Скрутень** виголосив незвичайно патріотичну і чуттєву проповідь.

У ТЕРНОПОЛІ.

В суботу 31. жовтня відправило місцеве духовенство у парохіяльній церкві панахиду за полеглих. Проповідь виголосив **о. Ратич.** В панахиді взяли участь маси народу. В неділю 1. ц. м. відбулася в салі Міщанського Братства святочна Академія. Промову виголосив **сен. Остап Луцький.** Програму академії виповнили пописи хорів і деклямація пані Р. Романюківної, що віддеклямувала вірш Олеся „Все ще нічого". Учасники виповнили салю вщерть.

—o—

стичне для цілого новітнього мистецтва, почавши від ренесансу.

Які причини тих глибоких змін, що творять епоху в історії мистецтва і що пхнули середньовічне мистецтво на цілком інші шляхи? Дві обставини мали тут рішальний вплив: старо-античне мистецтво Риму, яке залишило підчас римського побуту Джіотта незатерті сліди і духові течії середньовіччя.

В Римі в часі його побуту почуваємо наче подих перших проблисків відродження античного (точніше античні традиції збережені у старохристіянському малярстві), що в малярських творах Пієтра Кавальліні наново відживало. Пластичність фігур, нова передача простору, повязання простірности із сценами і формальна композиція, навіть античио-римський харіктер деяких фігур (голова Пилата, античні тяжкі одяги) у Джіотта — це все відгуки того першого відродження засобів античного мистецтва, яке стало в Римі одним із головних джерел Джіотта.

А глибоке відчування індивідуально-духового життя з його безконечною грою афектів, незвичайна ніжність та мягкість у передачі жіночих типів — це знову велика спадщина духових течій середньовіччя, це заповіт готики, відгук тої високо розвиненої культури і релігійної містики, яка так незвичайно сильно одуховила ціле тодішнє життя. І нагло помічаємо, що Джіотто має багато споріднених духових рис з його великим сучасником Дантом.

Ці два велитні духа стають наче першими вістунами доби відродження, що втілюється вже у середневіччя. В обох проявляється дуалізм середньовічної людини: мрія про універсальне римське цісарство йде у Данта впарі із середньовічними візіями „Божественної Комедії", відновлення античио-римських здобутків іде в Джіотта упарі з глибоким відчуванням середньовічної одуховлености.

Ось перед нами не тільки два великі сини одної епохи, але і вістуни другої — майбутньої.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Югославянський премієр Стоядінович гостиме у болгарського короля, переїзджаючи з Анкари до Біла-городу.

Аргентина приступила до двох міжнародніх конвенцій для поборювання торговлі жінками й дітьми та торговлі порнографією.

Шефи штабів Малої Антанти почнуть в четвер нараду в Букарешті.

Б. китайський премієр, міністр та шеф тимчасового уряду маршал Туаншіюї помер.

Югославянські політичні кола приняли промову Мусолінія спокійно.

—o—

ЧЕХОСЛОВАЦЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ НЕ ПРИЇДЕ НА ПІДКАРПАТТЯ.

През. Бенеш мав цього року відвідати Закарпаття, але з огляду на важні політичні наради у Празі поїздку відложено.

Для нашої будучности не байдуже, чи громадянство сплатить інвалідам затягнений довг, чи покине їх безпомічних власному терпінню!

§19.

Прошу на основі § 19. помістити в „Ділі" на закиди на мою особу пп. д-ра В. Бірчака, інж. І. Янішевського та М. Біличенка отсе спростування:

Неправдою є, що „Союз приватних молочарів" я зорганізував для експорту масла за границю, обіцюючи членам великі зиски". Зате правдою є, що я зорганізував „Союз Українських Молочарів" з осідком у Львові, метою якого згідно з § 3. є берегти станові інтереси молочарів, піднести молочарське господарство, добробут і молочарську культуру.

Неправдою є, що я заложив у Гуменному (Словаччина) молочарську кооперативу „Сільський Господар". А правдою є, що 1934 р. заложено в Гуменному сільськогосподарську кооперативу „Господар", де було нас троє членів Дирекції.

Неправдою є, що „я обіцяв за 100 корон чеських уділу до 20—30 проц. дивіденди". А правдою є, що по статуту мало платитись 6 проц.

Неправдою є, що „зібрані уділи я не передав у готівці, а виставляв рахунок, що всі зібрані гроші видав на подорож". А правдою є, що з місцевих людей вступило з початку тільки 12 осіб, що сплачували протягом пів року частинно свої уділи, а ті уділи використовувала управа на організаційні видатки.

Неправдою є, що „дано мені 8.000 корон готівки на купно машин, а ті гроші я присвоїв собі, виставляючи рахунок, що я дав завдаток на машини, а частину 4.000 видав на кошти дороги". Зате правдою є, що дістав я 4.000 корон на купно машин у Чехах, а звіт був принятий і запротокольований управою. Тоді дістали від мене фабрики 3500 кч. готівки.

Неправдою є, що „я брав собі рабати, а фірми мені виставляли, що я платив готівкою". А правдою є, що я виробив у фірм до 20—30 проц. знижки на користь „Господаря", завдяки моїм звязкам з фірмами ще за часів моєї праці в Українській Госп. Академії в Подєбрадах.

Неправдою є, що я „фальшиво інформував управу кооперативи „Сільський Господар" у Гуменному про стан кооперативи". А правдою є, що я представив наперед на цілий рік кошторис, на підставі якого кооператива мала б мати річно 6.000 корон чистого зиску.

Неправдою є, що я „довів кооперативу до руїни, відійшовши під претекстом, що кооператива платить мені за мало". А правдою є, що при мені працювала кооператива всього три місяці, а за такий короткий час кількість молока ще була за мала, щоб відразу давати великі зиски.

Правдою є, що я не діставав ніколи повної ухваленої мені платні, а на Заг. Зборах 27. 4. 1935 я зрікся в користь кооперативи 2.000 корон чеських, що мені належались як платня. Тоді явились претенденти на готове і щоб мене усунути, пропонували мені 300 корон місячно, на що я не міг згодитися. На моє місце вибрано [illegible]

Правдою є, що нова управа так почала господарювати, що кооператива з кожним днем валилась у прірву. Коли я був уже в Мукачеві, намагалась управа і надзірна рада звалити вину на мене як на еміґранта. Справа була в суді (в Гуменному), дещо прокураторія відкинула ще до розгляду як брехливий наклеп на мене, а суд випрадав і в решта.

Правдою є, що я „заложив молочарню у Мукачеві, позичивши гроші в українців" Це свідчить саме про те, що я ані сотика не придбав собі з кооперативи в Гуменному.

Неправдою є, що я „не заплатив за молоко 20.000 корон". А правдою є, що я залишив коло 5.000 корон за молоко боргу, бо мав платити 10. II., а мене вислали 4. II., не давши мені ані години часу на полагодження моїх справ. Я залишив свої гроші і в міністерстві здоровля в Празі, депозити в суді, не зібрав грошей з покупців, а також залишив усе своє майно, а в окремих селах молочарські машини та посудину.

Між усіма цими неправдами найбільша та, що мене вислали за „цю мою діяльність". Колиб мені належалась кара за Гуменне, на це був час півтора року, коли я перебував у Мукачеві. А за мою діяльність у Мукачеві віддалиб мене до суду й моглиб замкнути до вязниці, а не висилати, зазначивши в паперах під датою 3. II. під ч. 28. 59/1936: „як громадянин польський знаходите на тутешній території утримання — як самостійний підприємець у теперішню тяжку добу господарської кризи, коли велика кількість громадян Чеської Держави не може дістати праці; через те побут Ваш на тутешній території не є в інтересі господарства державного і загрожує інтересам держави, згідно з § 10. арт. V. 1903. Тому вислання Ваше є цілком усправедливлене".

К. Михайлюк.

Львів, 29. X. 1936.

—o—

Чим займаються маґістратські урядовці?

У вівторок 3. ц. м. прийшло до помешкання о. В. Лончини, пароха церкви св. Николая у Львові при вул. Жовківській, трьох урядовців львівського маґістрату. Хоч о. В. Лончини не було тоді дома маґістратські урядовці проти волі пані Лончинової ввійшли до кімнати, самовільно відчинили шафу і забрали звідтіля футро та пальто о. пароха вартости коло 1.000 зол., мовляв, за грошеві кари тому, що о. В. Лончина веде переписку з маґістратом в українській мові.

Треба знати, що о. В. Лончина заскаржив рішення маґістрату і воєвідства, які наложили на нього грошеві кари за переписку з владою в українській мові, до Найвищого Адміністраційного Трибуналу і цей відхилив рішення обох інстанцій адміністраційної влади. В мотивах Найвищий Адміністраційний Трибунал ствердив, що український священник може переписуватися з владою в українській мові. Невже рішення Н. А. Т. не обовязує львівського маґістрату? Що на це скаже компетентна влада?

—o—

Провідник словаків проти українських шкіл у Пряшівщині.

Минулого четверга відбулося у Братиславі засідання виконного комітету словацької народньої партії. Засідання відкрив пос. о. Глінка, підкреслюючи, що його партія гостро виступить проти теперішнього чеського уряду. Далі провідник словаків виступив проти українських шкіл у Пряшівщині, яка, як відомо, прилучена до Словаччини. Тепер учать там української мови у 80-ох школах, що о. Глінці дуже не подобається. Свій шовінізм боронив о. Глінка тим, що — мовляв — чехи швидше перемінять українські школи на чеські, ніж словацькі. — Також цікавий арґумент!

Українські посли з Волині у митрополита Дениса.

(ВУ) Дня 31. м. м. митрополит Денис приняв на авдієнції пос. інж. С. Тимошенка і пос. о. М. Волкова. В останніх роках не було ніякого особистого контакту між митроп. Денисом та українськими послами з Волині.

—o—

Рішення Найвищого Суду у справі ревіндикації 68-ох церков.

(ВУ) Дня 21. м. м. Найвищий Суд оголосив присуд у справі ревіндикації 68 православних церков та обєктів, які належали колись до українців униятів. Найвищий Суд відкинув касаційну скаргу римо-католицької єпископської курії і затвердив становище перших двох інстанцій. Найвищий Суд станув на становищі, що справу ревіндикації церков повинна поладнати адміністраційна влада (воєвода).

—o—

З мистецького життя.

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ТВОРЧОСТИ КОРНИЛА УСТИЯНОВИЧА.

А.Н.У.М. і Музей Наукового Т-ва ім. Шевченка приготовляє на місяць січень 1937 р. велику збірну виставу праць Корнила Устияновича. Якось так склалося, що по смерти цього видатного мистця, прецікавої людини і письменника, найкращого представника галицької інтеліґенції останніх десятиліть минулого століття не було вистави його творів. Імя його в памяті нашого громадянства не стоїть ні в якій пропорції з його прецікавою і багатою творчістю. Тимто обі установи за почином А.Н.У.М. переведуть і виставу і популяризацію творчости Устияновича. Організатори звертаються до всіх посідачів творів К. Устияновича з просьбою відступити їх на час вистави у Музею і повідомити про кількість і розмір образів К. Устияновича на адресу: А.Н.У.М., Львів, Вроновських ч. 20.

ВИСТАВА ТВОРІВ В. МАСЮТИНА В БЕРЛІНІ.

Український Науковий Інститут у Берліні приготовляє на місяць грудень збірну виставу творів відомого нашого мистця Василя Масютина. Вистава охопить творчість мистця за чвертьліття, а складатимуться на неї твори в різьбі, ґравюрі та графіці.

ОРҐАНІЗАЦІЯ МОЛОДИХ УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ.

Наша мистецька молодь, що учиться у Варшавській Академії Мистецтв зорганізувалася в „Ґрупу молодих мистців" і прилучилася до Асоціяції Незалежних Українських Мистців у Львові як філія. Ґрупа возьме участь на VII. виставі у Львові.

ВІСТКИ ПРО УКРАЇНСЬКИХ ГРАФІКІВ ЛЬВОВА У БОЛГАРІЇ.

„Полско Български прегледъ" (книга 2—3 з серпня цього року), що виходить у Софії поміщує статтю д-ра В. Січинського п. н. „Українські мистці графіки у Львові". У статті докладно обговорена творчість таких мистців: Петра Хо-

АНДРЕ ДЮМА.

Офіціяльний обід.

Молоденька Зузанна Де Турнель, що вийшла за Жоржа Шабан, молодого підпрефекта з Вільнев над Сеною, звикла до обідів, балів і товариського життя. Якби припадком батьки були запропонували їй партію, що не зовсім припала би їй до вподоби, вона не булаб відповіла за прикладом невинної дівчини з Молієра: „Ні, мій тату, я волію вступити до манастиря". Її нові обовязки, звязані головно в репрезентаційним становищем підпрефектової, вона не відчувала як якийсь тягар.

А проте Зузанна не могла затаїти свого незадоволення, коли у третьому тижні побуту в чудовій закутині на Рівієрі із своїм чоловіком, прийшла урядова телеграма з міністерства війни, що якийсь генерал зупиниться у Вільнев і треба буде приняти його офіціяльним обідом, запрошуючи всіх чільніших представників влади. Прикро їй було покидати чудове місце і ще прикріше, що закохана мусітиме бачити довкола себе штивні обличчя, сорочки та фраки

А проте обовязок вище всього. Жорж вислав телеграму до свого секретаря, щоб вислав запрошення на обід, кому треба, а Зузанна складала речі до куфра.

•

Знайомість Зузанни з Жоржом була проста, випадкова і швидка. Було це на балю в Парижі. Після третього вальса з тим самим молодцем, Зузанна захоплена музикою, сказала зовсім наївненько:

— Я називаюсь Зузанна Де Турнель. А ваше імя?...

Познайомилися, узяли шлюб і досі були здивовані, що все це відбулося так швидко.

Коли приїхали до Вільнев, повіз уже чекав на них на двірці. Зузанна вбігла до їдальні, щоб зорієнтуватись в обовязках господині. Всю довжину кімнати займав стіл з тарелями, тарілками, чарками, канделябрами, квітами, серветами і білетами з прізвищами запрошених гостей. Пані Шабан... пан ґенерал... пан прокуратор... пан командант жандармерії... пан президент суду.

Молоді подивились сумно одне на одного, коли побачили, що будуть сидіти на протилежній стороні стола, розділені величезною китицею, зпоза якої не буде їх навіть видко.

•

Саме у хвилині, коли оглядала стіл, прийшов секретар із підпрефектури із звісткою, що директор скарбової палати не зможе бути на обіді, бо виїхав в урядових справах.

Жорж сказав до жінки:

— Треба буде забрати його таріль і білет. А тепер ходімо переодягатись.

Не мали часу навіть на поцілунок. Жорж казав убрати жінці гарну нову сукню, зовсім білу, як на офіціяльний виступ.

Увійшов льокай:

— Пан президент суду прохає виправдати його, що не прийде, але пані президентова недужа.

— Забери таріль пана президента.

Господарі кінчили туалету. Хтось задзвонив. Листонош приніс лист. Письмо було добре знане. Лист був від головного урядового інжиніра:

„ВПоважаний Пане Підпрефекте!

Вибачте, що не зможу скористати з Ваших чемних запросин. Маю урядову пильну справу..."

Стіл зменшився знову на одну особу. Треба було скоротити його на одну приставлену рухому дошку.

А гості спізнювались. Зузанна і Жорж ходили по сальоні. Нарешті знуджена сіла в кутку поруч чоловіка і почала цілуватись. Нараз зірвалась. Це возьний з підпрефектури приніс телеграму на срібній таці.

Командант жандармерії до Вп. підпрефекта в Вільнев. Велика крадіж у сусідній громаді. Мушу негайно перевести слідство. Прошу вибачити неприсутність."

— Усі нам відмовляють! — відповів Юрій. — Пропаде обід! Залишились нам іще прокуратор і ґенерал.

Зузанна піддала думку:

— А якби так до них написати і відкликати...

— Але як?...

Сиділи і думали. Дзвінок від телефону. Жорж розмовляв, вона слухала:

— Гальо! Ах, це ви пане прокуратор... Дякую вам. Так, подорож ми мали зовсім приємну. Що? навіть вечір маєте занятий? Ах, як нам прикро! Повірте нам... Но, що-ж нема ради!

І повідомив жінку:

— Прокуратор виправдується, що не зможе прийти!

•

Ситуація стала комічна, але і клопітна. Що подумає ґенерал, коли побачить, що нема нікого з гостей запрошених на обід у його честь? Може не повірити у щирість усіх тих виправдань?

Нарешті зявився ґенерал. Здоровий, випростований, з великими підкрученими вусами, мав яких 60 літ. Поводився як щирий вуйко — свобідно та тепло. Підпрефект був у клопоті:

— Пане ґенерале... ви справді може не повірите, що нам трапилось...

І оповів, чому всі виправдались.

Ґенерал вислухав його і всміхаючись сказав:

— Я прийшов до панства, щоб вам подякувати особисто і прохати вибачення! Я справді

чанського повіту. Може би так компетентні чинники пригадали згаданим турчанським достойникам, що їхнім обовязком є теж подбати про направу бодай діравих мостів, якщо вони вже зовсім не цікавляться дорогами, якими можна дуже швидко заїхати на другий світ. Хто не вірить, нехай поїде, ні! Нехай краще зміряє ногами турчанський повіт. Тоді бодай вернеться живий і здоровий.

Згадана акція за польонізацією української шляхти повинна викликати плянову продуману працю з нашого боку. Найвищий час, щоб та наша інтелігенція зі Самбора, Ст. Самбора, Турки, Добромиля, Перемишля та інших міст, яка вийшла зпід стріхи української дрібної шляхти, повела розумну протиакцію. Тоді запевнення краківського „ІКЦ" з 2. ц. м. у статті „Скарби, які марнуємо", що українські шляхтичі є в дійсности „поляками, лише греко-католицького обряду", — залишаться побожним бажанням згаданих вище аранжерів. Якщо би так було, як запевняє „ІКЦ", тоді навіщо будувати з таким поспіхом „косцюлки" у підгірських селах для цієї шляхти, яка пережила довгі віки між морем українського селянства, ходила з ним разом до нашої церкви і, не зважаючи на те, національно не пропала для поляків, хоч українські священники ніби то (так денунціює „ІКЦ") змінюють її прізвища (нпр. „Добжаньскі" на Добрянський)!?

Одно лише певне. Рознуздана демагогія всяких Яворських і постійні цькування краківського „ІКЦ" доведуть ще більше до розбурхання тих анархічних елементів зпоміж місцевої дрібної шляхти у Самбірщині, Турчанщині чи Сяніччині, в яких — як пише „ІКЦ" — „відєзвалася шляхотська жилка і тому вони займаються недозволеним вистрілюванням звірини по лісах аж ген до чехословацького кордону". Тоді теж „суди матимуть ще більше роботи, кримінали будуть ще більше переповнені шляхтою, ніж дотепер", але винуватців слід шукати між панками Яворськими, які в часах страшного безробіття підривають охоту до тяжкої праці між нашою шляхтою, обманюючи здорову молодь „фатаморганою" легкої праці, чи радше наживи, на випадок зміни прадідівського обряду й віри.

Зїзд Округжних Союзів Кооператив у Львові.

ПРОДОВЖЕННЯ ДИСКУСІЇ.

Після перерви забирали ще голос у дискусії: **дир. Юр. Шепарович** (Сокаль), що говорив про агрономічну працю у сокальській окрузі; **дир. Рубчак** (Калуш) у справах торговельних; **дир. Новосельський** (Дрогобич) говорив про конечність перемелювати збіжжа в кооперативних млинах. Треба вести сильнішу пропаганду за кооперацією у політичній пресі.

Дискусію над першим рефератом закінчив **сен. О. Луцький**, який заявив, що РСУК, буде натискати на фузіонування малих, слабих Союзів. Відношення кооперації до приватного купецтва буде в короткому часі оформлене і проголошене. Українська кооперація не хоче мати торговельного монополю і не веде ніякої спеціяльної боротьби з приватниками, але мусить протиставитися всьому, що шкодить кооперації. При кінці 1936 і в 1937 році мусимо працювати над тим, щоби приєднати якнайбільше членів до кооператив. Мусимо подбати, щоб якнайбільше низових кооператорів покінчило заочні курси кооперації і курси по повіт. осередках. Найбільшою потребою є вишкіл крамарів і вишкіл контрольних комісій. Не треба засновувати виробничих кооператив, опертих на фізичних особах. Почин повинен давати торговельний осередок, а організація повинна бути оперта на членстві кооператив.

Відповіді на піднесені запити дав референт **дир. Ю. Шепарович і дир. І. Мартюк.**

Дальший реферат про збут сільськогосподарських продуктів виголосив **дир. І. Мартюк.** Дотеперішній збут сільськогосподарських продуктів дав як не матеріяльні, то в кожнім разі великі моральні успіхи. **Збут збіжа** перевищив у цьому році збут яєць. У 1935 р. збула кооперація через Центросоюз 10.721 тисяч тон, себто понад тисяч вагонів збіжа на суму 1.820 тисяч зол. На перше місце вибився Борщів, який збув 3012 тон. На дальших місцях стоять Сокаль, Бучач, Копичинці. До цього успіху у великій мірі причинився Центробанк своєю фінансовою помічю.

Збут яєць. Через Центросоюз збула кооперація до цього часу на 38 вагонів більше, як у минулім році. Досі збуто 25.862 скринь. Експорт ішов до Англії, Австрії, Еспанії, Швайцарії, Чехословаччини, Німеччини, Данцігу.

Збут живини найслабший. Безрог збуто 5.864 штук. Експортовано до Відня, Берліна, Праги. Мясарня Ц. С. переробила і перепродала досі 1.721 штук. Центросоюз веде тепер 5 мясарських крамниць.

Дробу вислано за границю 17.443, у краю збуто 18.450 штук.

ПЛЯН ПРАЦІ.

Плян праці на дальше зреферував **дир. М. Творидло.** У збуті збіжжа мусить кооперація перейти до збуту за границю. До цього потрібно великих кількостей диспонованого товару, експозитури у Данцігу та відповідно чищеного збіжжа. До цього мусимо прямувати. Збутові референти вже підготовані. Окреме значіння у Польщі і тимсамим для нас має прядиво льону і конопель. Перерібчий магазин прядива є вже у Львові, як спільне добро Центросоюзу і Повітових Союзів, і зачне цього року свою працю. Треба організувати також збут бараболь. Для скупу лікових зел треба створити окрему кооперативу, яка збувала би їх через Центросоюз.

ДИСКУСІЯ.

Дискусія над збутовим рефератом тягнулася до 10. год. вночі і президія Зїзду мусіла врешті перенести її на суботу 3. ц. м. Це наявно свідчить про те, яка важна тепер у нас справа налагодження збуту всіх сільськогосподарських продуктів. У дискусії забирали голос: інж. д-р Е. Храплив, дир. Луцький, дир. Олексюк (Тернопіль), дир. Палійчук (Теребовля), д-р Чумак (Тернопіль), дир. Юр. Шепарович (Сокаль), інж. Залізняк (Станиславів), дир. П. Мигович (Центросоюз), дир. Михайлів (Підгайці), дир. Дорош (Жовква), дир. Поритко (Рогатин), інж. Семчук (Станиславів), дир. Малаховський (Центросоюз) та ін.

Наради Зїзду Окружних Союзів Кооператив велися дуже річево та напевно принесуть багато користи в організаційній і торговельній практиці Союзів.

НАРАДИ В СУБОТУ.

В суботу від год. 8.30 рано продовжувалися наради Зїзду в домівці Центросоюзу. В дискусії обговорювано в першу чергу збут прядива. Збірка зразків ріжних сорт прядива та клочча служила для інструкції у скупі прядива. На закінчення Зїзду присутні кооператори оглянули гарбарню шкір „Ельмена" при вул. Мартина, з якою Центросоюз стоїть у торговельних звязках. Дирекція гарбарні опровадила гостей по своїй великій, модерно улядженій фабриці і пояснила хід перерібки сирих шкір на т. зв. крупони, боки та бокси. На цих оглядинах закінчився дводенний Зїзд кооператорів.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

В Австрії збори провідників „Гаймашуцу" рішили усунути з організації 6. віцеканцлера отамана Фея, отам. Ляра і трьох заступників оборонця Відня.

Фінляндія заключила у Вашингтоні договір приязни і торговельну умову.

В Англії покінчився конгрес консервативної партії.

СССР дійшов до порозуміння з Японією у справі ревізії конвенції про риболовство.

Англійська дипльоматія узгіднила зі совітською проект морського договору.

Італійське мін-во летунства дістало 80.000.000 лірів кредиту на будову і поширення летунських майданів.

ІТАЛІЙСЬКЕ ВІЙСЬКО ДО КИТАЮ.

РИМ, 3. 10. ПАТ. З Венеції відплила одна сотня морської піхоти, щоб скріпити залогу італ. концесії в Тієнтсіні.

ди. Заглянула під „Заздрощі", але і там автор не передбачив такого випадку. Часу не було, отже вийшла до Петра і мусіла йому обіцяти, що справді припинить флірт із Ришардом.

Але видко, що таке її рішення не йшло по лінії „Підручника", бо Петро зараз після цього став холодніший для неї. Тоді мусіла Павлина заглянути до нової глави: „Принагідне свідоме розставання із своїм партнером". Читала: „Певність своєї власности вбиває приємність, що маємо цю власність. Ніхто не тремтить, що хтось йому вкраде фортепіян, бо фортепіян є великий, тяжкий і неповоротний. Ніодин вломник не може вікном винести всі тяжкі меблі непомітно. Чи ви хочете, дорога пані, грати у подружжі ролю фортепіяну? Ні. Вам належиться становище дорогоцінної цяцьки, з якої ваш чоловік не може відорвати ніодного кусничка, а находить її завсіди на тому самому цінному місці. Тимто раджу вам на короткий час розстатись із ним. Зробіть так, якби зовсім зривали з ним подружжя. Кожний злодій дорогоцінностей спричиняє тривогу. Всі довкола вас захвилюються, що пропадає дорогоцінна перла. І ваш чоловік не зможе спокійно заснути, поки не дістане вкраденої йому перли назад".

Павлина підготовлялася нишком до втечі. Та саме тоді, коли приїхав віз за її валізами, до дому вернувся Петро.

— Ти виїзджаєш? — спитав він здивований.

Павлина мала готову відповідь, яку вивчила напамять:

— Ні, не виїзджаю, покидаю цей дім.

— Чому?

— Бо не можу стерпіти більше цього сорому.

— Якого сорому? Чи ти збожеволіла, Павлино?

— О, ні! Не збожеволіла. (Далі діяльог ішов згідно з текстом підручника на сторінці 51). Я пригадала собі тільки жіночу гідність. Не можу знести дальше цього пониження.

— Чим я тебе понижаю?

— Понижаєш мене у глибині душі: у моїм праві до життя.

Петро попав у лють. Уперше за ввесь час подружжя.

— До сто чортів! Чи ти скажеш мені нарешті, що значать усі ці небилиці? Я слухав тебе трохи, бо знаю, що кожна жінка має якісь зайчики в голові. Але тепер уже мені забагато. Що з тобою сталось? Чи ти розумієш, як ти перемінилась? Де є моя давня, добра, янгольськи добра Павлина?

Аж тепер відчула Павлина, що вся та її вивчена мудрість не відповідає її вдачі. Вона почала плакати. Але вже не так, як радив підручник, але чесно, щиро і глибоко. І висповідалася з усього: — як побачила у книгарні книжку і як почала її студіювати, щоб здобути у подружжі повне щастя.

— Покажи мені цю книжку! — крикнув Петро захриплим голосом.

Він поглянув на заголовок.

Павлина вспокоїлася і спитала його несміливо та ніжно, як за давніх часів, коли ще не підходила до підручникового щастя науково.

— Чи ти не можеш мені, коханий, сказати, хто це той автор Адвентус?

— Можу тобі сказати. Я його знаю дуже добре і можу тобі його представити.

— Коли?

— Зараз. Це — я. . . .

Перекл. а. б.

будуть працювати урядовці політичного відділу поліції. У Крейфорді згоріли скрині з найновішими крісами фабрики Вікерс і Амстронг. Преса пише, що пожежі викликують пацифісти або комуністи.

— **Прага матиме 1 міліон мешканців.** Згідно зі статистичними даними Прага мала 1. січня 1936 р. 927.902 членів, в 1930 р. 848.823 мешканців. За пять років населення Праги зросло на 80.000 членів. Таким чином можна сподіватися, що за 5 років населення Праги осягне 1 міліон мешканців.

Зі судової салі.

ДВА СМЕРТНІ ПРИСУДИ В БЕРЕЖАНАХ.

В суботу 31. м. м. закінчилася у Бережанах розправа перед судом присяглих проти 19-ох українців за приналежність до ОУН. та инші провини. В суботу видали теж присяглі судді свій вердикт. На основі цього вердикту трибунал оголосив у понеділок 2. ц. м. присуд, яким засуджено: 1) **Івана Любомирецького та 2) Андрія Заседка на кару смерти з заміною на основі амнестії на досмертну вязницю** та на втрату публичних прав на завжди. Крім того засуджено: 3) **Теодора Тутка на 15 років вязниці, 4) Петра Тутка на 12 р. вязниці, 5) Матвія Тутка на 12 р. вязниці** і всіх трьох на втрату публичних та громадянських прав на 10 років; 6) **Омеляна Орната** на 5 р. вязниці, яку зменшено на одну третину, 7) **Ярослава Тутка** на 2 р. вязниці, яку зменшено на половину, 8) **Івана Тутка** на спільну кару на 3 р. вязниці; 9) **Михайла Бублінського** і 10) **Остапа Довгого** по півтора року вязниці, яку зменшено до половини, 11) **Володимира Тутка** на 3 р. вязниці і 12) **Гриньдка Білоуса** на 6 міс. арешту, яку даровано йому на основі амнестії. Всім засудженим суд зачислив слідчий арешт.

Від вини і кари звільнені: 1) Степан Могилевич, 2) Василь Заремба, 3) Микола Тутка, 4) Віктор Заседко, 5) Гринько Орнат, 6) Михайло Сенюк і 7) Степан Демчишин.

—o—

З кіна.

Кіно „Коперник“: „Блакитна парада“.

Два молоді американські моряки після довгих подорожей зупиняються у Сан Франціско. Один із них має там знайому дівчину, в якій закохався, хотів із нею женитись, але вона відмовила йому, щоб не мати трудноців у виконуванні своєї професії танцюристки. Один із них — сам дуже талановитий танцюрист, старається допомогти тій своїй дівчині, щоб дістала кращу посаду, але при своїй найкращій волі шкодить їй. Уся фільма — легка комедія з нескладною зав'язкою, складена так, що головні особи, що їх відтворюють Фред Астер і Джінджер Роджерс, мали нагоду показати свої танки — справді подиву гідні. Так само як у попередніх фільмах „Панове в циліндрах“ і „Роберта“ маємо тут подекуди подиву гідні зразки танкового мистецтва на межі акробатики та гротески. Є теж кілька сцен прегарних своєрідним гумором.

—o—

Всячина.

МАРАТОН МАТЕРЕЙ.

Ми вже писали на цьому місці про оригінальні змагання матерей, які змагаються за велику грошеву нагороду, що її дістане тільки та мама, що в останніх 10 роках може почванитися найбільшою скількістю уроджених дітей. Тепер цей оригінальний конкурс наближується до кінця, бо саме тоді, коли наші читачі читатимуть отсі слова, в Америці проголосить жюрі свою оцінку, якою призначе якійсь матері 50.000 долярів. В кожному разі фінал „маратонського бігу“ заповідається незвичайно цікаво, а навіть сензаційно. Найбільші дані на нагороду мають: Полін Клерк, Тімлек, Лілі Кенні і Грейс Банієто. Італійка Грейс Банієто вродила вже 23 дітей і саме тепер вона теж у поважнім стані та надіється при кінці тижня нового нащадка. Правильник конкурсу вимагає, щоб усі діти були тільки в останніх 10 роках уроджені. Банієто має їх тільки 9. Дві інші суперниці теж мають їх тільки 9. Найбільшою е міс Клерк, що має 10 дітей. Тільки її ситуація настільки складна, що тільки пятеро з її дітей законних. Що зробить у такім випадку жюрі?

Банієто та інші кандидатки домагаються, щоб їх виключили від конкурсу. Якщо жюрі цього не зробить, Банієто погрожує, що на знак протесту відмовиться від послуг клініки і лікарів у Торонто та родитиме без лікарської помочі і підійме на ноги всіх італійців Злуч. Держав.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Наталка Полтвянка.

Була собі Наталка Полтавка. Дівчина як мрія: кароока, чорноброва, білолиця, одним словом точно за рецептою всіх письменників, малярів і смертних зітхальників.

Довгі часи чарувала вона хрещений народ обох грецьких обрядів і завинила неодну екслюзію в гімназії — по цім боці Збруча, а з духовної семинарії — по тім.

Тупцюючи на дошках українського театру без мала 150 літ підтоптались трохи. Очі пригасли, брови полиняли, щічки споловіли. „Старість — не радість!“ — як каже неодин член „Молодої Громади“.

Але час-до-часу Наталка переборює старість. Очі починають сипати іскрами, щоки паліють, плечі виріпнюються. Береться запідбоки і моргає: „Ану, хлопці, у танець!“

В середу 4. листопада, побачимо помолоділу Наталку...

Є в нас песи, що не тільки вміють відмолоджуватись, але й притягають вічно до себе публику. „Гриць“, „Запорожець“, „Наталка“.

Не диво, що на вістку про виставу „Наталки“ в великім театрі — заворушився львівський світик. А хто грає, а які декорації, а яка музика, а це, а те... Далі — кинулись люди за білетами. Вмить ліпші місця розхопили. Жіноцтво собі нові сукні шие, трівку ондуляцію витерплює, а чоловікам штани прасує, сорочки ладить, ковнірики до пральні посилає.

А в справі місць просто баталії йдуть

— Прошу мені льожу, число...

— Нема вже, прошу пані, жадної льожі. Всі розпродані.

— Роз-про-дані?!... Як це можливе?.., Що за дивна поведінка! Цеж просто скандал!...

— Не порядку, прошу пані, хто скорше замовив, той забрав.

— Але, але... В льожах не може хтонебудь сидіти! Це повинно бути резервоване тільки для репрезентаційної публики?

— Я, прошу пані, не виділюю репрезентації. Я тільки продаю білети.

Пані виходить, переконана, що мае рацію.

— Чи для мене льожа зарезервована?

— А пані добродійка зголосили?

— Пощо?! Адже ясно, що я возьму льожу! Все беру.

— На жаль, льожі вже продані.

— Та-а-ах! Побачимо. Та я таку авантуру вичиню. Не дам себе поспонивати! Хто властиво в ці льожі залів?

— Пан Ікс, пан Ипсильон, панство Зет...

— Панство Зет і — до льожі?!... Світ кінчиться!...

Чуючи це „Наталка Полтавка“ змінює назвище. Полтвянка! До наших відносин далеко більш відповідне...

Галактіон Чіпка.

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

„За батька“. Знана драма Грінченка добре підходила до програми листопадового свята. Вистава її „Сфінкс“ зовсім удатно, доказуючи, що добре заповняє люку, спричинену у нас відсутністю постійного профес. театру. Були, річ ясна, й деякі недотягнення. З виконавців на перший плян вибились: П. Крушельницький (Золотницький), Т. Ліськевич (Максим) і Горняткевич (Мартин). Трійка ця скупчувала на собі всю увагу глядачів і своєю бездоганною грою затирала слабі місця, викликані грою інших. Ясеницький (Ясь) не має, здається, претенсій, участь його у виставі була чи не припадкова. З ролі Яся зробив Ясеницький пародію, не створивши ніякого типа. Зубаль (Мусій) добрий, як завсіди, переборщив трохи в 4. дії (під вязницею з горілкою). Каратницька (Христя) мала добрі і слабші місця. Лисяківна (Василина), здається, не добре чулася, а сцену пізнання сина віддала без душі. З побічних роль добре випали: Скальський (Нечипір), Батринчук (Грицько) й Мойсюківна (Івга). З гуртових сцен дуже гарно випала сцена з кобзарем. Кльоцка (кобзар) співав дуже гарно, увесь виглядав мальовничо. Можна було лише постаратись за бандуру, а не заступати її звичайною гітарою. Зате слабо випала сцена із стрілянням у 5. дії, в якій Захарчук і Ясеницький тримали рушниці як заворожені, не маркуючи ніодним рухом, що вони з рушниць стріляють. Строї назагал гарні, стилеві. Окрема згадка належиться арт. мал. М. Зорієві, за його прекрасні декорації, особливо вязниця виглядала знаменито. Як цілість випала вистава вдатно й полишила замітне вражіння. Публики трохи більше, як пів салі, та всеж таки не бачили ми тих, яких обовязком було прийти на листопадову виставу.

З життя гімн. молоді. В суботу 7. XI. ставить гімн. молодь жін. і муж. гімназії „Лісову Пісню“ Л. Українки. Вистава заповідається цікаво і станисл. громадянство явиться на ній напевно численно.

З життя кооператорів. У суботу 7. XI. влаштовують службовики Окр. Союзу Кооператив у салях „Нар. Торговлі“ вечерниці, на яких станисл. громадянство зможе добре забавитись.

Б. Л.

КОПИЧИНЦІ.

Шкільна повітова нарада. Дня 28. X. ц. р. відбулася скликана Повіт. Союзом Кружків „Рідної Школи“ повітова шкільна нарада в присутності послів Великановича і д-ра К. Трояна. Нараду відкрив голова м-р А. Трояи. Предсідником наради вибрано адв. О. Капустинського, скретарем проф. М. Білаша. Учасників наради коло 300. Посол Великанович у популярнім рефераті представив етап українського шкільництва взагалі від часів княжівських по нинішній день, посол д-р К. Троян обговорив стан „Р. Школи“ в Копичинцях та вказав на потребу підтримки Р. Ш. моральної і матеріяльної. По рефератах отворено дискусію, одначе в ній не забрав голосу ніхто з присутніх, крім о. дек. Малиновського, що звернувся до присутніх із запитом, чи своїми жертвами причиняться до удержання бурси для здібніших учеників з повіту та візвав до передискутування цієї справи. Відчитані м-ром А. Трояном резолюції присутні прийняли одноголосно. В точці внесків і запитів звернувся о. дек. Малиновський до послів, щоб заняліся справою „Рідної Школи“ в Чабарівці, яку адмін. влада свого часу розвязала з браку відповідного будинку, а тепер ніяк не хоче полагодити просьби відкрити школу в новім гарнім будинку, хоч він давно готов.

—o—

Спорт.

ГОСТРА КАРА ДЛЯ НЕСЛУХНЯНОГО ГРАЧА.

Зі Станиславова повідомляє нас наш кореспондент, що Виділ Пролому покарав однорічною дисквалифікацією свого змагуна зі секції копаного мяча Пясту за крайне легковаження обовязків змагуна супроти клюбу. Хоч Пяста належав до добрих змагунів, то рішення виділу покарати його так гостро стрінулось із загальним признанням станиславівського спорт. громадянства.

МИСТЕЦТВА МАДЯРСЬКОЇ ЛІГИ.

Гунгарія — Немзеті 4:2; Уйпешті — III. Округа 3:1; Ф. Т. Ц. — Кішпешті 7:2; Фебус — Електромос 5:3; Шорокшар — Будафок 4:4; Бочкай — Шегед 0:0. В мистецькій табелі веде Ф. Т. Ц. перед Фебусом, Уйпешті і Гунгарією.

ВІДЕНСЬКА ЛІГА.

З причини зливного дощу не відбулись у мин. неділю ніякі мистецькі змагання.

ГОСТИНА АНГЛІЙЦІВ У ПАРИЖІ.

ПАРИЖ. **Арсенал — Расінг Клюб 5:0.** Англійські професіонали перемогли високо французьку дружину, що є одною із найсильніших дружин Франції.

АМСТЕРДАМ. **Норвегія — Данія 3:3 (1:0).** Данія не виграла ще з Норвегією ніодного метчу. Суддював німець п. Бірлем.

ГАКІВКА.

У Празі відбулося засідання міжнародного гакікового комітету у справі турніру найкращих дружин Середущої Европи. До цього турніру зголосилось 7 дружин. Їх розділили на дві групи. До першої входять: Краковія (Польща), Е. К. Е. (Австрія) і Л. Т. Ц. (Чехословаччина). До другої: Спарта (Чехословаччина), Б. К. Е. (Мадярщина), Телефонклюб (Румунія) і Вінер Айслявфферайн (Австрія).

Краковія гратиме перші змагання 19. і 20. грудня з Е. К. Е. в Катовицях.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Перрі професіоналом?

Відомий ситківковий мистець світа Фред Перрі стане мабуть у найближчім часі професійним грачем. Така вістка прийшла до Льондону з Голівуду.

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

ч. 248

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ХОДОРІВ:

5. XI. Циганський барон
6. XI. Муж двох жінок.
7. XI. Інваліди.
9. XI. Німа теща.

З Ходорова їде театр до Жидачева.

Український Театр Й. Стадника.

Стрий 4. XI. „Синя квітка“ Д. Николишина, саля „Народнього Дому“.

Український Національний Хор під арт. проводом Д. Котка.

Мізоч: 4. XI. і 5. XI.
Варковичі: 6. XI.
Мірогоща: 7. XI.
Верба: 8. XI. і 9. XI.
Львів: 10. XI., год. 17.15 Радіо-концерт.
Глинськ: 11. XI.
Здолбунів: 12. XI. і 13. XI.
Красилів. 14. XI.
Рівне: 15. XI. і 16. XI.

Великий Театр:

Середа, 4. XI. год. 7.30 веч. „Наталка Полтавка“.
Четвер, 5. XI. вечиннний
Пятниця, 6. XI. год. 7.30 веч. Премієра „Каваренька“.
Субота, 7. XI. год. 7.30 веч. „Каваренька“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Герої Сибіру“.
АТЛЯНТИК: „Тайна бригада“.
ВАНДА: „Збіглець із Яни“, і „За хвилину щастя“.
ГРАЖИНА: „Відень шаліє“.
КАСІНО: „Король жінок“.
КОПЕРНИК: „Блакитна парада“.
МАРУСЕНЬКА: „Юдель грає на скрипці“.
МЕТРО: „Капітан Бляд“.
МІРАЖ: 1) „Фоліє Бержер“ із Мор. Шевальє, 2) Шерлі Темпль.
МУЗА: „Залога“.
ПАКС: „Давид Коперфільд“ із Фреді Бартольомю.
ПАЛЯС: „Прокажена“.
ПАН: „Схопили жінку“, і „Тайни воєнної маринарки“.
РАЙ: „Княжна чардаша“ з Мартою Еґґерт.
СВІТ: „Ядзя“.
СТИЛЕВЕ: „Малий король“, ревія „Жінка, танок, спів“.
ТОН: „Робін Гуд із Ельдорадо“.
УТІХА: „Сестра Марта шпіон“, ревія „Зузанині іменини“.
ХИМЕРА: „Король бурлески“.

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)
„Венеція“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 4. листопада 1936.

Відень (506.8) 16.50 Гохштетерові твори, солісто, 18.55 „Голяндець-скиталець“ оп. Вагнера. 22.25 Нові Вольфові пісні, **Кошиці** (259,1) 18.15 Нар. пісні, **Прага** (470,2) 15.00 Концерт, **Париж** (1648) 12.00, 18.30 Концерт, 21.00 „Наречений Марго“ оп. Пляикета, **Білгород** (437,3) 17.20 Спів. 19.50 Концерт, **Берлін** (356,7) 19.00 Веселі пісоньки, 20.45 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 21.15 Скрипка, **Мінхен** (405,4) 16.30 Солісти, 19.00 Орх. концерт. **Будапешт** (549,5) 13.30 Спів і форт., 17.30 Циг. музика. 18.45 Віольончеля, 22.20 Сальон. музика, **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика, 17.00 Солісти, **Рим** (420,8) 13.10 Розр. концерт, 19.45 Легка музика.

Четвер, 5. листопада 1936.

Відень (506.8) 12.00, 13.10, 16.05 Концерт, 19.15 Розр. музика, Федер, тенор, 21.00 Вечір одноактівок Аверченка, Чехова, Трістана Бернара, 22.20 Форт. ресітал, **Братислава** (298,8) 19.30 „Веселі кумоньки з Віндсору“ ком. оперетка Ніколая. **Брно** (325,4) 19.25, 20.15 Пісні, **Кошиці** (259,1) 18.00 Сп. ресітал. **Мор. Острава** (000,0) 17.35 Пісні Гурніка (14-літн. композитора) акомп. композитор, **Прага** (470,2) 17.45 „Хоробрий кравець“ казка Гріма з муз. Сметачека, 20.00 Концерт, **Париж** (1638) 12.00 Легка музика, 21.00 Спів. форт., 21.45 Концерт, орх. **Білгород** (437,3) 13.15, 18.00, 20.50 Пісні, **Берлін** (356,7) 8.20 Музика 10.00 Нар. музика, 16.30 Форт. музика, 17.00 Конц. солістів. 19.15 Соната на скр. і форт. п-моль Ґріґа, **Кенігсвустергавзен** (1571), 14.00 Музика, 18.00 Давні й нові пісні, 20.15 Сопран. форт., скр., 20.45 Орх. концерт, **Мінхен** (405,4) 16.30 Китиця пісень, 20.30 „Князь Гомбурґ“ драма Г. Кляйста, **Будапешт** (549,5) 12.05 Циг. музика, 13.30 Вок. концерт, 19.10 Нар. пісні, 20.10 Нім.-мад. концерт, 22.45 Сальон. музика, **Мілано** (868.6) 11.30 Легка музика, 17.15 Вок. концерт, **Рим** (420,8) Камер. конц., 18.50 Легка музика, 20.40 „Конзуельо“ оп. Рондана (фраґм.), 22.00 Симф. конц.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 4. листопада 1936.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на днні, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для молодших дітей: „Зрадливий наш приятель — вогонь“, музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 Похатна торговля, 12.5 Полудневий денник, 14.30 Пісоньки із звуковиків, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 В. Тиховський: Гавайська гітара, з гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Легка музика з гр. пл., 16.10 Музичні загадки, для старших дітей, 16.30 Концерт орхестри. 17.00 Про професійних підстаршин, відчит, 17.15 Т. Ляліє: Тріо на обой, фагот, форт., 17.35 Моцарт у пісні, 17.50 Гутірка: Дім Міцкевичів у Парижі, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Вальси Івана Штравса, гр. пл., 18.40 Молода польська література у часописах, 18.50 Про сільські радіопрограми, 19.00 Чвертьгодина поезій Ор-Ота, 19.15 Мішаний концерт: Евгенія Зарицька мецосопран, форт. тріо, скрипка, віольончеля, 20.00 Театр Уяви: Друкарня, 20.35 Хвилина Бюра Студій, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт у вик. Імре Унгара, 21.30 Легкі пісоньки та мельодії вик. сестри Бурські в супр. гітари (В. Тиховський), 22.00 Концерт орхестри, Ад. Добош спів, скрипка, у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Четвер, 5. листопада 1936.

6.30 Ранішній денник. 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник. 7.25 Програма на сьогодні, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Поранок для гімназій з варш. фільгармонії, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сальонове тріо, 12.40 Обрахуймо пашу перед зимою, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Рекламовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки. 15.35 Ревієві пісоньки з гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Осип Шмідт із гр. пл., 16.90 Пригода в листопаді, гутірка для старших дітей, 16.35 Співають: Бандровська, Дідур, Ада Сарі, Мосаковський, Щепанська, Чапліцький, Шлемінська з гр. пл., 17.00 Молодь у Німеччині, 17.15 Німецькі танці у вик. орх., 17.50 „Оповідання про ген. Сьміґлого“ книжка Ром. Завади, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Легка музика у вик. симф. орх., ґр. пл., 18.35 Відчит: Князь Иосиф Понятовський у Львові, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Нар. пісні Теш. Шлеська, міш. хор., 19.30 В осінній вечір — легка муз. авд., пісоньки, хор, сальон. квартет, 20.30 Бучач — самоцвіт Поділля, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Твори Падеревського, спів Шлемінська, фортепіян, 22.10 Гр. пл. для знавців, 22.25 До танку, орх.; у перерві останні вістки.

БІРЖА.

Варшава (ПАТ)

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.78—89.35, Дол. американські 5.31.50 — 5.28.50, Доляри кан. 5.30.50 — 5.27.50, Фльор. год. 288.40 — 285.70. Франки фр. 24.76 — 24.62, Франки швайцарські 122.30—121.50, Фунти англ. 26.03 — 25.87, Гульд. данц. 100.20 — 99.80, Кор. ч. 17.50—17,00, Кор. дан. 116.14—115.30, Кор. норв. 130.68 — 129.70, Кор. шв. 134.18 — 133.20, Ліри італ. 25.40—24.80, Марки фінл. 11.48—11.30, Марки нім. 114 — 107, Шил. австр. 95—93, Марки нім срібні 122—115.

Акції.

Банк Польський 111, 110.50, Вуголь 16·50, Ліпьпоп 15, 14.75.

Папери.

3 інвест. 1. ем. 66.00, 2 ем. 66·50, 5 конв. 53.25. 5 зал. 51·00, 6 дол. 75.50, 7 стаб. 477.50, 480

Заставні листи.

5 прц. Л. З. Б. Г. 51—54, 4 прц. Л. З. Бк Г. 40—43. 4 і пів прц. Л. З. Бк Гіп. 42—45, 4 прц. ТКЗ. 39—41, 4 і пів прц. ГТКЗ. 41—44, 4 і пів прц. БҐК. 61—65, 4 прц. БҐК. 61—65.

Доларівка 46—48, 3 інвест. 1. ем 65—67, 3 інвест. 2 ем. 65.50—67.50.

Збіжжя.

Львів, 2 XI.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	23.75—24.25
Пшениця збор. червона	22.75—23.25
Пшениця біла	23.75—23·25
Пшениця зб.	23.75—23·25
Ячмінь одн.	22.00—22.25
Гречка на мливо	20.00—20.50
Гречка паст.	20.00—22.50
Крупи гр.	17.75—18.00
Марухи льняні	41.00—42.00
Мука пшенична ст. ґат. I в.	18.50—19.00
Мука пшен. ст. ґат. I А	40·50—40.75
„ „ ґат. I Б	40.00—40.50
„ „ ґат. I Ц	39·00—39.50
„ „ ґат. I Д	37.50—38.00
„ „ ґат. II А	35.50—36.00
„ „ ґат. II Б	35·00—35·50
„ „ ґат. II Ц	34.50—35·00
„ „ ґат. II Д	34.25—34·75
„ „ ґат. II Е	33.00—33.50
„ „ ґат. II Ф	31.00—31.50
„ „ ґат. II І	29.00—30 30
„ „ ґат. III А	27.00—27.50
„ „ ґат. III Б	19.75—20.25
Мука пшенична паст.	18.25—18.75
Мука пшенич. разова до 95%	16.75—18.75
Висівки житні	26.75—27·25
Висівки пшен. грубі	9.75—10·00
Висівки пшен. середні	10,75—11.00
	9.75—10·25

Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 3. ц. м.

Ціни за 100 кг. люзом, льоко вагон-стація заладовання:

	льоко ст. заладов.:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	
Жито збір. 694 гр/л. 3%	21·50—22·25
Ячмінь пошн. 621 гр/л. 4%	15·50—16·00
Овес легко задощ. 444	17·35—17 40
Овес не задощ. 456	13·50—13·75
Гречка 10%	14·00—14·25
Кукурудза жовта	18·00—18 50
Кукурудза червона	15 00—15·50
Коноп. сімя	17.00—17·50
Соняшникове сімя	31·25—31 50
Насіння лену 95%	31·75—32·00
Фасоля корона руч. в. з м. 42	40·00—41·00
Фасоля „Різен“ руч. виб. з м.	51·00—51·50
Фасоля шмальц. руч. виб. з м.	41·00—42·00
Фасоля шмальц. спец. ручно вибир. з мішк.	40·00—41 00
Фасоля краса рафована	42·00—44·00
Фасоля цукр. ручно виб.	26·00—28 00
Конюшина червона	30·00—31·00
Конюшина вільна від каняняки	100—105
Конюшина вільна від каняняки 96 проц. чистоти	115—120
	120—125

Ціни збіжа вдержані. Олійні насіння і фасоля виказують легко звишкову тенденцію. Тенденція на загал вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 3. листопада ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок.
1 без опакування . . . . . . 2.55 зол.
1 кг. масла десер. бочкового включно з бочк. опакуванням 2.60 „
1 кг. масла експорт. включно з експортовим опакуванням дає зачет . . . . 2.60 „
1 л. молока . . . . 0.16 „
1 к. яєць . . . . 4.50 „

Тенденція на масло звижкова, на яйця та молоко сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 3. XI. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курки I. кл., товсті, без остріг, щойно від 1.80 кг. вгору 0.95 зол.
Курята I. кл. біло й жовтоніжки щойно від 0.80 кг. вгору 0.85 „
Качки товщеві I. кл. щойно від 1.80 кг. вгору 0.90 „

Слабших сортів від вище поданих, не приймає.

Ширіть наш часопис!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . зол. 0.35
1 „ одношпальтовий в тексті і новинках „ 0·60
1 „ „ на першій сторінці . „ 0·80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . . . „ 0·07
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 250·—
„ „ 1/2 . . . . . . 250·—
„ „ 1/4 . . . . . . 130·—
„ „ 1/8 . . . . . . 70·—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.